

Ajánló

Harakiri

Új program jelent meg a magyar könyvtári szoftverek piacán: a *HunTéka*. A névadás is hangsúlyozza, hogy *magyar fejlesztésről* van szó, olyan integrált könyvtári szoftverről, amely a *hazai* könyvtárak igényeit hivatott kielégíteni, és – amint ez **Király László** és **Tóth Kornél** cikkéből kitűnik – nemzetközi összehasonlításban is rendkívül *korszerű* és *elegáns* módon. Rögtön hadd tegyem hozzá, hiszen a minőség mellett ez a másik fontos szempont: a szoftvernek kedvező, viszonylag *alacsony az ára*. A szerzők miután ismertetik azokat a körülményeket, amelyek egy *teljesen új* szoftver kifejlesztését indokolták, bemutatják az egyes modulokat, kiemelt figyelmet szentelve az olyan egyre inkább felértékelődő funkcióknak, mint a *hálózati együttműködés*, az *osztott katalógizálás* támogatása, az *XML szabványok* alkalmazása, a *virtuális közös katalógus* építésének a lehetősége. Az *OAI protokoll* alkalmazásának köszönhetően *könyvtárak*, *levéltárak*, *múzeumok* és más *közművelődési intézmények* adatbázisai *egységesen* lekérdezhetővé válnak. A nem kis kockázattal (saját erőből, tehát állami támogatás nélkül) megvalósított fejlesztést az élet *igazolni* látszik, hiszen egyre *gyarapodik* a HunTékát választó könyvtárak száma.

Szabó Iván jóvoltából ismét (l. a TMT 1997. évi 3., és 2000. évi 8. számát) felettébb hasznos áttekintést kapunk a *magyarországi cég- és címadatbázisokról*. Egyfelől nyomon követhetjük az adatbázisok változását, fejlődését, ha egybevetjük a jelenlegi helyzetképet a korábbi tanulmányokban bemutatottakkal, másfelől olyan, a könyvtári referenz munkához is *nélkülözhetetlen segédeszközhöz* jutunk, amely révén, különösen a több szempontú összehasonlító táblázatoknak köszönhetően, nemcsak eligazodhatunk e birodalomban, hanem kiválaszthatjuk a számunkra legmegfelelőbb adatbázist is.

A TMT ez évi 6. száma bevezetőjében (l. borító verzó) arról írtam, hogy honunkban *látványos* a korszerű technológián alapuló fejlesztés, miközben *drámai* a hanyatlás a könyvtári gyűjtemények, a szolgáltatott információ nagysága szempontjából, különösen, ha a nemzetközi kínálat és a hazai szükséglet közötti tárguló szakadékot nézzük. Arra biztattam a t. kollégákat, hogy a hanyatlással is foglalkozzanak, e témában is publikáljanak. **Rózsa György** bár nem olvashatta e sorokat, mivel azok még nyomdában voltak, amikor ő beküldte kéziratát, mégis szinte a felhívásra reagált. Az ELTE Könyvtárában véghezvitt kényszerű folyóiratlemondás kapcsán (nevezhetném akár könyvtári *harakiri*nek is) könyvtár- és tájékoztatásügyünk néhány *alapvető* – a könyvtárak szerepének össztársadalmi kontextusban való vizsgálatát igénylő – *problémára* mutat rá, egyúttal megoldási *javaslatokkal* is szolgálva. A röplap tömörségű írás voltaképpen *vitairat*. *Altera pars* rovatunk várja a reflexiókat.

Szántó Péter